

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi verotuslain 108 §:n muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Vuonna 1980 annetulla veronkantolain muutoksella yhdistettiin verotuksen toimittamisen jälkeen tehtävä maksamatta olevien ennakoiden lyhentäminen ja lyhennetylle määrälle lasketun viivästyskoron kuittaaminen ennakonpalautusten kuittauksessa käytettävään menettelyyn. Lyhentämistä koskevien verotuslain säännösten muuttamista ei tällöin katsottu tarpeelliseksi.

Veronkantolain ja verotuslain asiaa koskevien säännösten sanamuotojen erilaisuus on kuitenkin aiheuttanut tulkintavaikeuksia. Tämän vuoksi verotuslain 108 §:n sanamuotoa olisi selvennettävä siten, että se olisi nykyistä yhdenmukaisempi veronkantolain säännösten kanssa.

YLEISPERUSTELUT

1. Veronkantolain muutos vuonna 1980

Veronkantolakiin vuonna 1980 tehtyjen muutosten (526/80) voimaantulon jälkeen on ollut mahdollista luopua lyhennetylle ennakolle lasketun viivästyskoron perimisestä erikseen joko veronkuittauksin tai ulosottoimin. Viivästyskorko voidaan kirjata kuitatuksi ennakonpalautusten kuittausmenettelyn yhteydessä. Liikaa maksuunpannun ennakon määrä käytetään näin ollen paitsi maksamatta olevan ennakon lyhentämiseen myös lyhennetyin osin viivästyskorolle. Kuitattua viivästyskorkoa vastaava määrä peritään ennakon pääoman muodossa, jolloin pääomalle peritään myös viivästyskorko ja jäämämaksu. Uusia pääomastaan erotettuja ja pelkästään viivästysseuraamuksista koostuvia jäämiä ei ole enää syntynyt. Useissa tapauksissa verovelvollisen jäämäerien lukumäärää on voitu alentaa yhdestätoista yhteen. Uudella menettelyllä on voitu nopeuttaa ennakonpalautusten maksatusta. Veronkantolain mukainen ennakon lyhennysten käsittely on ollut tarkoituksenmukainen myös verotulojen tilittämisessä veronantajille.

2. Verotuslain muutostarve

Verotuslain 108 §:n sanamuotoa ei katsottu tarpeelliseksi täsmentää veronkantolain muutta-

misen yhteydessä. Verotuslain 108 § on kuitenkin aiheuttanut eräitä tulkintavaikeuksia. Osaksi on ollut kysymys veronkantolaissa ja verotuslaissa käytettyjen kuittauksista, lyhennystä ja ennakonpalautusta koskevien käsitteiden sisällöstä, osaksi taas siitä, kummanko lain säännöksiä on yksittäistapauksessa pidettävä ensisijaisina. Näistä syistä verotuslain 108 §:n sanamuotoa olisi selvennettävä siten, että ennakon lyhentäminen ja sen yhteydessä tapahtuva viivästyskoron kuittaaminen voitaisiin kaikilta osin tehdä mahdollisimman tarkoituksenmukaisesti ja noudattaen veronkantolain muuttamista koskevan hallituksen esityksen (1980 vp. n:o 66) perusteluissa mainittuja periaatteita. Tässä tarkoitettu kuittaus poikkeaa siviilioikeudellisesta kuittauksesta.

Ennakkoperintäjärjestelmän kehittäminen erityisesti ennakonkannon osalta on selvitettävänä. Ehdotettu säännösten täsmentäminen ja yhteensovittaminen on kuitenkin tarpeellinen toimenpide jo ennen laajempien uudistustiestysten valmistumista.

3. Muita esitykseen vaikuttavia seikkoja

Ehdotetulla verotuslain 108 §:n säännöksellä ei olisi organisatorisia, taloudellisia tai henkiloistovaikutuksia.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

Verotuslain 108 §:n 1 momentista ehdotetaan poistettavaksi ennakon lyhentämistä koskeva säännös. Ennakonpalautuksen käsite ehdotetaan määriteltäväksi säännöksen 1 momentin lopussa. Kannossa maksettava ennakko luettaisiin nykyiseen tapaan verotuksessa verovelvollisen hyväksi maksuunpannun eikä maksetun ennakon määräisenä.

Pykälän 2 momenttiin ehdotetaan otettavaksi säännökset ennakon lyhentämismenettelystä siltä osin, kuin ne kuuluvat verotuslain piiriin. Lyhentäminen olisi edelleen tehtävä eräkohtaisesti viimeisestä erästä alkaen ja sen

yhteydessä olisi ensin kuitattava viivästyskorke lyhennettävälle määrälle. Tässä tarkoitettu kuitaus on veronkantoviranomaisen suorittama kirjaustoimi. Lyhentämättä jäävä ennakon pääoma perittäisiin erikseen.

Uutta verotuslain 108 §:n säännöstä voitaisiin soveltaa heti sen voimaantulon jälkeen. Käytännön näkökohtiin liittyvien tarpeiden vuoksi laki pyritään saattamaan voimaan jo 30 päivänä lokakuuta 1981.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

verotuslain 108 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 12 päivänä joulukuuta 1958 annetun verotuslain 108 §, sellaisena kuin se on muutettuna 13 päivänä helmikuuta 1976 ja 28 päivänä marraskuuta 1980 annetuilla laeilla (155/76 ja 768/80), näin kuuluvaksi:

108 §

Jos verovelvolliselta on pidätetty tai hänelle on enakkona maksuunpantu enemmän kuin tarvitaan niiden verojen ja maksujen suorittamiseksi, joiden suoritukseksi ennakko on käytettävä, liikaa pidätetty tai maksuunpantu ennakko palautetaan (*ennakonpalautus*).

Jos maksuunpantua ennakkoa ei ole suoritettu, käytetään ennakonpalautusta maksamatta

olevan määrän lyhentämiseen. Ennen lyhentämistä kuitataan ennakonpalautuksesta ennakon lyhennettävälle osalle laskettu, veron viivästyskorosta ja jäämämaksusta annetussa laissa tarkoitettu viivästyskorke siten, kuin veronkantolaissa on säädetty.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä kuuta 198 _____.

Helsingissä 2 päivänä lokakuuta 1981

Tasavallan Presidentin estyneenä ollessa

Pääministeri

MAUNO KOIVISTO

Valtiovarainministeri *Abti Pekkala*

Laki

verotuslain 108 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 12 päivänä joulukuuta 1958 annetun verotuslain 108 §, sellaisena kuin se on muutettuna 13 päivänä helmikuuta 1976 ja 28 päivänä marraskuuta 1980 annetuilla laeilla (155/76 ja 768/80), näin kuuluvaksi:

Voimassa oleva laki

108 §.

Milloin verovelvolliselta on pidätetty tai hänelle on ennakkona maksuunpantu enemmän kuin tarvitaan niiden verojen ja maksujen suorittamiseksi, joiden suoritukseksi ennakko on käytettävä, liikaa pidätetty tai kannettu ennakko palautetaan. Jos maksuunpantu ennakko on suorittamatta, sitä lyhennetään liikaa maksuunpannulla määrällä.

Sen estämättä, että suorittamatta olevaa ennakkoa on 1 momentin nojalla lyhennetty, on maksuunpannulle ennakolle suoritettava säädetty viivästyskorke.

Ehdotus

108 §

Jos verovelvolliselta on pidätetty tai hänelle on ennakkona maksuunpantu enemmän kuin tarvitaan niiden verojen ja maksujen suorittamiseksi, joiden suoritukseksi ennakko on käytettävä, liikaa pidätetty tai maksuunpantu ennakko palautetaan (*e n n a k o n p a l a u t u s*).

Jos maksuunpantua ennakkoa ei ole suoritettu, käytetään ennakonpalautusta maksamatta olevan määrän lyhentämiseen. Ennen lyhentämistä kuitataan ennakonpalautuksesta ennakon lyhennettävälle osalle laskettu, veron viivästyskorosta ja jäämämaksusta annetussa laissa tarkoitettu viivästyskorke siten, kuin veronkanto-laissa on säädetty.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 198 .

